

KANCELARIA ADWOKATÓW
WENUS LOMPERTA ZEMBEK

Upadłość konsumencka

Poradnik

UPADŁOŚĆ KONSUMENCKA

Upadłość konsumencka to szczególny rodzaj postępowania sądowego, przewidziany dla osób fizycznych, które stały się niewypłacalne. Procedura ta jest regulowana przepisami ustawy – Prawo upadłościowe. W ramach tego postępowania dąży się przede wszystkim do oddłużenia niewypłacalnego konsumenta lub osoby prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą, poprzez umorzenie całości lub części długów, których osoba ta nie jest, ani nie będzie w stanie zapłacić. Drugorzędnym celem postępowania jest zaspokojenie (w miarę możliwości) roszczeń wierzycieli.

Innymi słowy, obecny kształt upadłości konsumenckiej jest daleko idącym uprzywilejowaniem konsumenta, prowadzącym do minimalizowania dolegliwości związanych z ogłoszeniem upadłości, w celu umożliwienia konsumentowi uzyskania „nowego startu”.

📌 Przepisy o upadłości konsumenckiej stosuje wobec:

- konsumentów, czyli osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej,
- osób fizycznych prowadzących gospodarstwo rolne,
- osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą.

Kiedy można ogłosić upadłość konsumencką?

Upadłość konsumencką może ogłosić wyłącznie osoba fizyczna, która stała się niewypłacalna. Niewypłacalność z kolei należy rozumieć jako stan utraty zdolności dłużnika do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych, jeżeli opóźnienie w wykonywaniu tych zobowiązań przekracza **3 miesiące**.

Dla przykładu, stan niewypłacalności zaistnieje np. w przypadku opóźnienia w spłacie rat kredytu, zalegania z płatnościami za media oraz czynsz, a także zwłoki w płatności podatku powyżej 3 miesięcy. Upadłość konsumencką może ogłosić osoba, która ma choćby jednego wierzyciela.

⚠ **Upadłość konsumencką można ogłosić w każdym czasie.** Złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości konsumenckiej, w odróżnieniu od wniosku o ogłoszenie upadłości przedsiębiorcy, nie jest obwarowane jakimkolwiek terminem. Co za tym idzie, w przypadku osób fizycznych nie ma mowy o żadnej odpowiedzialności związanej z niezłożeniem wniosku w terminie ustawowym.

Co istotne, sąd na etapie rozpatrywania wniosku o ogłoszenie upadłości konsumenckiej nie bada przyczyn niewypłacalności, w tym czy powstała ona w wyniku zawinionego zachowania dłużnika. Tym samym, upadłość będzie mogła ogłosić każda osoba – w tym taka, która przyczyniła się swoim zachowaniem do powstania niewypłacalności, a nawet celowo do niego doprowadziła – pod warunkiem, że dopełniła wszystkich procedur formalnych.

⚠ **O ile zawinione doprowadzenie do niewypłacalności nie jest podstawą do nieuwzględnienia wniosku o ogłoszenie upadłości, o tyle jednak okoliczność ta badana jest na dalszym etapie postępowania upadłościowego.** Ostatnia nowelizacja przepisów o upadłości konsumenckiej sprawiła, że znacznie łatwiej będzie uzyskać status upadłego, ale trudniej będzie przewidzieć, jak zakończy się postępowanie upadłościowe. Może się bowiem okazać, że sąd doprowadzi do likwidacji majątku dłużnika, a jego zobowiązania nie zostaną umorzone. Trzeba zatem mieć na uwadze, że w przypadku zawinionej niewypłacalności spłata zobowiązań może trwać nawet 7 lat, a pomimo utraty całego majątku, dłużnik będzie w dalszym ciągu zobowiązany do spłaty swoich zobowiązań, natomiast wierzyciele będą mogli dochodzić swoich praw w postępowaniu sądowym.

Wniosek o ogłoszenie upadłości

Postępowanie upadłościowe osoby fizycznej każdorazowo zainicjowane musi zostać złożeniem do właściwego sądu upadłościowego stosownego wniosku, od którego należy uiścić opłatę stałą w wysokości 30 zł.

Praca nad wnioskiem rozpoczyna się od uporządkowania oraz skompletowania dokumentów, które zasadniczo można podzielić na dwie grupy:

- dokumenty związane z historią zadłużenia, czyli wszystkie umowy kredytowe, wezwania do zapłaty, nieopłacone rachunki i faktury, nakazy zapłaty/wyroki, pisma w postępowaniu egzekucyjnym, itd.
- dokumenty związane z bieżącymi zarobkami i wydatkami.

Wniosek składany jest na specjalnym formularzu urzędowym, który uzupełniony musi być o szereg szczegółowych informacji dotyczących dłużnika oraz jego sytuacji finansowej i majątkowej.

⚠ Od prawidłowości i rzetelności informacji wskazanych we wniosku oraz od kompletności załączników, w znacznej mierze uzależniony jest czas trwania całego postępowania upadłościowego, a także to w jakiej części nasze długi zostaną finalnie umorzone.

Dodać należy, że wraz z wnioskiem o ogłoszenie upadłości dłużnik jest obowiązany złożyć pisemne oświadczenie o prawdziwości danych zawartych we wniosku. Jeżeli to oświadczenie nie jest zgodne z prawdą, dłużnik może zostać pociągnięty do odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną na skutek podania nieprawdziwych danych we wniosku o ogłoszenie upadłości.

Tryby postępowania

Postępowanie upadłościowe wobec osoby fizycznej może być prowadzone w jednym z trzech trybów:

- **tryb zwykły** - skierowany głównie do dłużników, których sytuacja finansowa jest bardziej złożona, chociażby ze względu na znaczną ilość wierzycieli, istnienie wierzytelności spornych lub posiadanie przez dłużników dużego majątku. Postępowanie to podobne jest do zwykłego postępowania upadłościowego (niekonsumenckiego) prowadzonego na zasadach ogólnych,

- **tryb uproszczony** – przeznaczony dla dłużników praktycznie nieposiadających żadnych aktywów (lub posiadających aktywa nadające się do szybkiej likwidacji), których sytuacja prawna nie jest skomplikowana. W trybie uproszczonym mogą ogłosić swoją upadłość jedynie konsumenci oraz osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą,
- **tryb układowy** – dedykowany dla dłużników chcących uchronić posiadany przez nich majątek, co będzie możliwe, jeżeli na zwołanym zgromadzeniu wierzycieli zostanie zawarty układ pod kontrolą nadzorcy sądowego i następnie zatwierdzony przez sąd.

⚠ Co istotne z perspektywy aktualnej sytuacji związanej z pandemią koronawirusa oraz wiążącymi się z tym zmianami w funkcjonowaniu sądów, wnioski o ogłoszenie upadłości konsumenckiej rozpoznawane mogą być na posiedzeniu niejawnym. Tym samym, aktualna sytuacja epidemiologiczna nie powinna stać na przeszkodzie skutecznemu wszczęciu postępowania upadłościowego.

W ramach powyższych postępowań niewypłacalny dłużnik może skorzystać z trzech form oddłużenia:

- ustalenie planu spłaty na wniosek dłużnika,
- umorzenie zobowiązań bez ustalenia planu spłaty wierzycieli,
- warunkowe umorzenie zobowiązań bez ustalenia planu spłaty wierzycieli.

Pre-pack, czyli przygotowana likwidacja

W postępowaniu upadłościowym osoby fizycznej możliwe jest przeprowadzenie procedury „pre-pack”, która do wejścia w życie zmian wprowadzonych na mocy ostatniej nowelizacji Prawa upadłościowego, zastrzeżona była wyłącznie dla przedsiębiorców.

Przygotowana likwidacja polega na sprzedaży części bądź całości majątku dłużnika o znacznej wartości, na warunkach ustalonych jeszcze przed ogłoszeniem upadłości. W praktyce oznacza to, że dłużnik samodzielnie znajduje potencjalnego nabywcę oraz ustala z nim warunki transakcji. Uzyskanie porozumienia otwiera drogę do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, do którego załącza się ofertę kupna majątku dłużnika złożoną przez konkretnego nabywcę.

¶ Procedura ta umożliwia dokonanie sprzedaży majątku dłużnika za cenę wyższą niż ta, która mogłaby zostać uzyskana poprzez likwidację majątku w toku postępowania upadłościowego. Tym samym, w wyższym stopniu zaspokojone będą roszczenia wierzycieli, a dłużnik łatwiej uzyska umorzenie pozostałych zobowiązań.

Pozwól sobie pomóc

Decydując się na ogłoszenie upadłości konsumenckiej trzeba zdawać sobie sprawę, że cały proces może trwać długo i wymagać od dłużnika ogromnego zaangażowania. Warto zatem dysponować wsparciem profesjonalisty, który będzie służył radą i pomocą na każdym etapie postępowania.

Specjalistyczna wiedza i doświadczenie potrzebne są zwłaszcza na etapie przygotowywania wniosku o ogłoszenie upadłości. Problemem może okazać się chociażby skompletowanie wszystkich niezbędnych dokumentów załączanych do wniosku.

Fachowa pomoc nie tylko zapewni komfort psychiczny dłużnikowi, który przez całą procedurę nie będzie musiał przechodzić sam, ale także wpłynie na maksymalizację korzyści wynikających z ogłoszenia upadłości konsumenckiej, tj. umorzenie zobowiązań w jak najwyższym stopniu.

Adres:

ul. Smulikowskiego 5, lok.5
00-389 Warszawa

Kontakt:

biuro@wzkancelaria.pl
+ 48 507 019 003

www.wzkancelaria.pl